

ЗОРНИЦА.

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНІЕ.

ГОД. 4.

ЦАРИГРАДЪ, СЕПТЕМВРІЙ 1868.

БРОЙ 9.

БЕЗЪ ЗЛАТО И БЕЗЪ СРЕБРО.

Има нѣкои нѣща които съсъ злато и съсъ сребро не ся придобываѣтъ. Можешъ да прикупишь работѣ-тъ на челоуѣка, но любовь-тъ му не можешъ. Плащашъ му заплатѣ-тъ, но съ това плащаніе не о-сигорявашъ почетѣ-тъ му. За да тя почита трѣба да има той нѣкои други причини.

Богатство-то не прави челоуѣка да е по сладкоправенъ; много пѣти смы виждади богатство-то да разваля правѣ-тъ и расположеніе-то на челоуѣка. На редко го прави по милосърдѣ, а напротивъ много пѣти той става по скѣпъ и по сребролюбивъ, щото колкото повече тежи кесія-та, толкози повече ся стяга гайтанѣ-тъ (свръска-та).

Пакъ онѣзи които сѣ много сиромаси отъ кѣмъ свѣтовны нѣща може да сѣ богати отъ кѣмъ по добры нѣща. Почетъ, любовь и признателность придобываѣтъ ся, и спокойный-тъ духъ и милостиво-то сърдце може да има тамъ дѣто нѣма ни сребро ни злато. Ахъ ! колко богати сѣ нѣкои сиромаси въ благосклонность-тъ на расположеніе-то имъ което освѣтлява всѣчки на около тѣхъ ! Колко пакъ сиромаси сѣ нѣкои богати, защото пары-тѣ имъ сѣ раждасали чрѣзъ скѣпонаравіе-то и самолюбіе-то имъ !

Нито може нѣкой да купи здравіе или за себе си, или за любезны-тѣ си. Царь Давидово-то съкровище бѣше богато и пълно, но що му ползуваше когато пророкъ Наѡманъ му каза: “Дѣте-то ти ще умре”. Нито може нѣкой да купи съ пары благодать-тъ Божію. Когато Симонъ магес-

никъ видѣ чудотворенія-та които ставахъ чрѣзъ раѣ-тъ на Св. Апостолы той дойде и прѣдлагаше имъ пары и каза: “Дайте и на мене тѣзи власть, щото връхъ когото възложъ раѣ, да приима Духа Святаго.” А Петръ му рече: “Сребро-то ти съ тебе наедно въ погубель да бѣде, защото си възмиѣлъ чѣ дарѣ-тъ Божій съсъ сребро ся придобыва.”

Апостоли-тѣ Петръ и Іоаннъ влѣзвахъ въ храмъ-тъ по частъ-тъ на молитвѣ-тъ и тамъ при онѣзи портѣ която общо ся наричаше красна, лѣжеше единъ хромъ който просияше милостыниѣ отъ онѣзи които влѣзвахъ и излѣзвахъ. Хромый-тъ като видѣ Петра и Іоанна попроси отъ тѣхъ, а Петръ ся възрѣ въ него и рече: “Погледни ны” и той гы гледаше съ вниманіе, съ надеждѣ да земе нѣщо отъ тѣхъ. Той не былъ наученъ да слуша сладкы думы отъ никого. Горделивый-тъ Фарисей често като минуваше впускаше нѣкоіѣ паричкѣ въ раѣ-тъ му безъ да му продума нѣщо, но тѣзи двама му поговорили. Разумѣва ся ще ся надѣе за нѣщо добро отъ тѣхъ.

Той бѣ четиридесѣтъ годишенъ единъ челоуѣкъ и никога не бѣ стѣпилъ. Само-то му поддържаніе было отъ милостыни-тѣ на хора-та. Носили го и го слагали тамъ при краснѣ-тъ Портѣ защото самъ си неможеше да отиде. Но кактѣвъ весель день бѣ тойзи за него ! защото пріа много повече отъ надеждѣ-тъ си.

Петръ му рече: Сребро и злато азъ нѣмамъ; но което имамъ, това ти давамъ: въ име-то на Христа Назорянина, стани и ходи. И като го хванѣ за дѣснѣ-тъ

ржжъ, дигнъ го, и тозъ чась утвърдижъ ся плѣсны-тъ му и глезны-тъ му, и ско-чи та ся исправи и ходаше, и влѣзе съ тѣхъ въ храмъ тѣ, та ходаше и скача-ше и славяше Бога”.

Не бѣ ли това на него много повече отъ всичко-то злато или сребро? Кой не е готовъ и всичко-то си злато да даде само здравіе да има?

Читателю, не дѣй казва: нѣмамъ азъ богатство и за това не могъ да сторѣжъ нѣкое благодѣтелство, и нѣмамъ чудо-творниъ и Богоданиъ силъ да исцѣлявамъ хромы-тъ — ты имашъ силъ да работишъ за Бога и за братя-та си человѣцы, безъ да имашъ или сребро или злато. Насърд-чительно-то поздравленіе, утѣшителна-та дума, пріятельскій-тъ погледъ, братско-то наглеждане и състрадателна-та съ-за струвать повече отъ злато и сребро когато наистинаъ произлѣзватъ отъ съ-чувствително-то сѣрдце на одного който е лишень отъ сѣрдства-та за да спома-га съзъ злато и сребро.

МЛАДЫЙ-ТЪ ЧЕЛОВѢКЪ.

ОБЫЧАЙ-ТЪ.

(Продълженіе отъ брой 7-й).

До сега сѣмъ говорилъ за важность-тъ на характеръ-тъ, и за основаніе-то му. — Друго нѣщо което има голѣмо вліяніе врѣхъ млади-ты е *навыкъ-тъ* или *обычай-ты* на които ся гаучаватъ. Богъ иска всякой человѣкъ да е дѣятеленъ, и всякой день да има по голѣмъ отговорность за дѣла-та си. Совѣсть-та е управитель-тъ на човѣческый животъ. Но за да не закѣснѣе сила-та на тоя управитель, когато искушенія ненадѣйно нападѣтъ възъ насъ Богъ е притурилъ и навыкъ. Това е едно силно вліяніе, и Д-ръ Пейли, единъ зна-менитъ богословъ, казува, че отъ всички дѣла що прави человѣкъ, отъ десеть-тъ деветъ ставатъ по навыкъ; Навыкъ-тъ му ста-ва като природа и невъзможно ни ся види да опрѣдѣлимъ що е природа и що навыкъ. Обычай-ты ся образуватъ въ человѣка, прѣзъ всичко-то врѣме на животъ-тъ му а особно въ младость-тъ му. Тѣ ся касаѣтъ и до тѣло-то и до духъ-тъ. Дѣте-то може скоро да ся принесе подъ силъ-тъ имъ, а старецъ-тъ е свѣрзанъ съ тѣхъ. Говоримъ нѣкогашъ за совѣсть и за правила на животъ-тъ, и на-стинжъ тѣ иматъ безкрайжъ важность — по драгоценность-та на единъ добръ обычай, о-событо въ млади-ты години, както и злины-ты на единъ лошъ обычай сѣ неизмѣримо важни. Когато видите дѣге съзъ свирѣпъ, и-

ли безмилостивъ обычай, праведно мислите, че то ще стане човѣкъ съ злобно сѣрдце. Като узнаете, за примѣръ, за Бенедиктъ Ар-нолдъ че той още въ дѣтинство-то си имаше обычай да мѣчи птиченца, и дѣца, а даже и овдовѣлж-тъ си майкжъ, додѣ тя слезе въ гробъ съ наранено сѣрдце, нѣма да ся чу-дите послѣ като знаете, че като порастнжъ той, имаше едно прѣдателско сѣрдце. Съ-вѣсть-та и правила-та на животъ-тъ поѣ-когашъ умалыватъ силъ-тъ си; но обычай-тъ всякога дѣйствува. Съвѣсть-та и прави-ла-та на животъ-тъ можѣтъ ся сравни съ е-лектричество-то, което сегытъ тогытъ блѣ-снува свѣтлинжъ и огнь и стрѣснува човѣка. Обычай-тъ е като тяжесть-та — и нейна-та сила непрѣстанно дѣйствува.

Ако трѣбва да отнесете всякое дѣло което правятъ на разумъ-тъ или на съвѣсть-тъ — то сте подобни на единъ човѣкъ който трѣбва да гърси дрехы-ты си всѣкой пѣтъ когато остави кѣщжъ-тъ си. Колко по добръ да имате дрехы-ты си готови на гърбъ-тъ си и така да можете да излѣзете безъ да мы-слите за дрехы.

Лошы-ты обичаи на които сте навыкнжъли въ младость-тъ, не само всякога стоятъ съ васъ и вы владѣятъ но често вы засрамватъ съ тиранство-то си; а отъ другжъ-тъ странжъ добри-ты обичаи наслаждаватъ сѣрдце-то съ вліяніе-то си — не ви е мѣчно съ тѣхъ. Ни-кога не ся срамувате отъ тѣхъ. Ако сте въ искушеніе тѣ ще вы заператъ и въздържатъ. Ако сте слаби тѣ ще вы уякчаватъ — тѣ вся-кога дѣйствуваатъ, но не усѣщате никое у-тѣшеніе въ веригы-ты имъ. Даже и когато старость-та е разслабила човѣка што да не може да разсѣждава и когато той е изу-мень, обичай-ты държатъ мѣсто-то си. —

Азъ знаяхъ единъ женъ която бѣше лу-да за половинъ вѣкъ, но въ дѣтинство-то си тя бѣ ся учила свято да държи Св. Недѣля, и да чете Евангеліе-то, и въ всичко-то врѣ-ме когато тя бѣше луда, Св. Недѣля никога не дойде безъ да не стане тя тиха и сми-ренна и да чете Евангеліе-то както въ дѣ-тинство-то си.

Единъ богословъ казува че Божія-та про-мысль така е наредила всички-гы събитія и редъ-тъ имъ што нѣма никое полезно дѣло което човѣкъ е длѣженъ да направи, като не може постоянно и повторително да ся върши безъ отвращеніе или насиченіе нѣ може ли навикъ да направи единъ лошъ обы-чай да е пріятель?

Ако единъ човѣкъ ся прѣдава на раз-вращеніе и на угожденіе-то на тѣлесны-тъ си страсти шжѣ ли тѣ чрѣзъ повтаряніе и навыкъ да станѣтъ пріятны? На противъ, ако единъ човѣкъ е трудолюбивъ въ младость-

тъ си, той; всякоѣ заранѣ, догдѣ живѣе, ще влиза въ дюкениѣ си, и ще работи съ веселіе и удоволствіе. До старостъ-тъ си всякой день ще иде тамъ и ще работи съ пѣсны. Той е навикнѣлъ на дюкениѣ си, и вѣнѣ отъ него не му е добръ.

Богъ е разсѣлялъ хубави цѣвта, помежду най силни-ты трудове на животъ-тъ, и така е наредилъ щото най бистра вода ся из-цежда прѣзъ черни въглища.

Щеше да е полезно да ся напълни единъ малкъ томъ съ наумѣванія за навикъ, нѣ ще споменѣ тука само за нѣкои отъ обычаи-ты които ни ся видятъ да сѣ необходими за единъ полезенъ и честитъ животъ, и които трѣбва да ся съставятъ въ младостъ-тъ.

1) Между най потребни-тъ навици азъ броѣмъ *рано ставаніе-то*. Врѣмя-то което искамы да спимъ много зависи отъ навикъ.

Наполеонъ Бонапартъ така ся навикнѣ на работѣ, щото му трѣбваше за стѣн само 4 часове въ деноношіе-то, нѣ други така навикнуватъ тѣло-то си щото 10 или 12 часове не имъ сѣ доволни. Никой лѣкаръ не ше да ви кажи че треба да спите повече отъ 6 или 7 часове на день и вашата опитностъ, ако ще забелѣжите пакъ сѣ щото ше ви научи; и така ся види че лѣнливостъ е самата възможна причинѣ защо чловѣци не ставатъ рано.

Знаѣмъ че обычаи е опрѣдѣлилъ вечеръ-тъ за пріятелски сношенія и ходянія на гости, и че ученици тогава искатъ да ся учатъ, но съвсѣмъ сѣмъ увѣренъ че всякой чловѣкъ—дали земледѣлецъ, художественникъ, или ученикъ—кой-то щѣше да навикне *рано да ляга и рано да става*, много щѣше да спечели чрѣзъ тоя навикъ. Ако да можехме да имате по осѣмъ часа на день за десѣтъ години за умствени пчелбы, не щѣхте ли да мислите че това бѣше доволно врѣмя: нѣ ако ставате на 5 часа вмѣсто на 7, ще спечалите по 2 часа на день и въ 4 години ще спечалите 10 тѣхъ години по 8 часа на день. Въ тоя начинъ вые притуряте 10 години на живота си. Каква полза има отъ спаніе ако отъ него не ся уякчавамы щото да можемы да работимъ по сидно заранѣ отъ колкото можемы въ кое да е друго врѣмя на день-тъ?—Всякой чловѣкъ, който е направилъ опытъ знае колко полесно работимъ и колко по много работѣ вършимъ когато карамы работѣ-тъ си прѣдъ насъ, и рано въ день-тъ вършимъ по голѣмъ-тъ частъ отъ неѣж. Сутрешный въздухъ е по веселъ; по прѣсентъ, по чистъ, по прѣжавъ отъ вечерний-тъ. Умъ-тъ е по бистъръ, мислиты по свободны чувства-та по леки и цѣлый чловѣкъ ся види да е новъ.

Не помните ли нѣкои особни врѣмена когато вы рано ставахте и, отъ чистъ въздухъ усѣхате ся весели, и какъ тогава по-

веденіе-то на онѣзи които кѣсно спѣхъ-ви ся виждаше глупаво и лѣнливо?

Не сте ли ся усѣщали по здрави; че кръвъ-та течеше по брѣзо въ вены-ты ви като стояхте и гледахте кѣмъ истокъ въ съмнуваніе-то?

Когато сте навикнали да ставате рано, навикъ-тъ ще трае догдѣ живѣете. Почти всички младѣжи могатъ лесно да припечалватъ даже по два часа всякъ заранѣ за упражняваніе на ума, и каквото и да е художество-то ви, това врѣмя може да става най пріятно-то и най полезно-то въ день-тъ. Единъ чловѣкъ който рано става усѣща единъ рѣшителностъ, единъ дѣятелностъ и единъ силъ които никакъ не сѣ познати на онѣзи които кѣсно ставатъ. Догдѣ да навикните трудно и мжно ще бжде, но слѣдъ малко постоянство всичко лесно ще стане; и ако могъ да вы прѣдумаѣ сега да направите тоя навикъ, и ако бы да живѣете до 50 години, вѣрвамъ че тогава вы сами ще кажете че сте спечалили много повече пары и много повече сте были честиты и полезни на други.

ЗА СИЛЫ-ТЪ И ОБЫЧАИ-ТЪ НА ЖИВОТНЫ-ТЪ.

«Ще тя славіѣ» рече Давидъ, «защото страшно и чудно сѣмъ създаденъ: чудны сѣ твои-тъ дѣла: и това душа-та ми добръ знае. Не ся укрыхъ кости-тъ ми отъ тебе, когато въ тайно ся създавахъ, и въ дълбины-тъ на земѣ-тъ ся образяхъ. Твои-тъ очи видѣхъ необразенно-то ми тѣло; и въ твоѣ-тъ книгъ бѣхъ писани всички-тъ удове, които въ дни-тъ ся образяхъ, когато още ни единъ отъ тѣхъ не съществуваше.» (Псал. 139; 14—16.)

Священный-тъ историкъ ако и да е най малко присвоенъ съ чудности-тъ на анатоміѣ-тъ, види ся да знаеше че масторія-та на чловѣческо-то тѣло дава непрѣпирателно показателство на искусство-то и мудростъ-тъ на Създателя. Не само тѣнкость-та и хубость-та на масторіѣ-тъ, но и очевидно-то уприличеніе на всичко-то кѣмъ намѣреніе-то на живота и на части-тъ кѣмъ особни-тъ имъ работанія. Масторія е която гледа кѣмъ едно намѣреніе, и сполучителна за исполненіе на това намѣреніе, косто показва по ясно отъ всичко друго мудростъ-тъ и благость-тъ на Създателя ни.

Колко е любопытна и искусна направа-та, чрѣзъ коѣто око-то ся приспособява въ гледаніе-то, ухо-то въ слушаніе-то, бѣлий-тъ дробъ въ дѣханіе-то, же-

лудокъ-тъ въ смиланіе-то и языкъ-тъ съ безчетны-тъ рибицы и нервы (сухы жи-
лы) въ вкушеніе-то и говораніе-то.

Колко чудесно е прѣдупазенъ глав-
ный-тъ мозъкъ подъ кости-тъ на теме-
то, и грѣбначный-тъ мозъкъ отъ чрез-
естественнѣ-тъ хитрость на позвоноч-
ный-тъ стълпъ! Кога гледамы, че сглобъ-тъ
на малкѣ-тъ кость е здраво сглобенъ въ
хралупость-тъ въ койкто ся движи чрѣзъ
якы обврѣски и пуздры, неможемъ никакъ
да ся сумнѣвамы че конечно-то намѣре-
ніе на това е было да ся не разслабува.
Кой може да рече, че първа-та причина
не е подобно явна? Пърстъ-тъ е на Выш-
няго, и нищо друго.

Но този въпросъ ся обяснява по добръ
ако сравнимъ устроеніе-то на едно жи-
отно. На человекъ, който ся създаде да
ходи правъ, дългъ вратъ щѣше бы из-
воръ на страданія и бѣдѣ; но четверо-
ножны-тъ които вардятъ оризонтско по-
ложение и нахождатъ хранѣ-тъ си върхъ
повърхность-тъ земнѣ, трѣбва имъ вратъ
сѣразмѣренъ съ дължинѣ-тъ на голены-
тъ имъ и такъвъ имъ ся е далъ.

Нѣкои праздни гледатели може да мы-
слятъ и да мечтайтъ, че дължина-та на
вратъ-тъ въ конь-тъ и въ елень-тъ е
слѣдствие на продълженіе, което въ нача-
ло е произлѣзло отъ навожданіе-то на жи-
отно-то. Но какво навожданіе можаше
да произведе якы-тъ сухы жи-лы които
сѣ отъ двѣ-тъ страны на вратъ-тъ, и съ
които вратъ-тъ въ тѣзи животны и въ
другы быва якъ, и става доволенъ да но-
си и да подпира главѣ-тъ? Защо дъл-
гый-тъ вратъ ся даде на животны-тъ,
които иматъ потрѣбѣ отъ него, а не на
человекъ комуто не е потрѣбенъ?

Всеякой разбира че кракъ-тъ на чело-
вѣка и копыто-то на конь-тъ сѣ опрѣдѣ-
лены за сушѣ-тъ; крыла-та на рыбы-тъ
за водѣ-тъ. Защо рыба-та бы снабдѣна
съ опашкѣ, койкто ѣ кара като весло и
ѣ управлява като кормило? Защото Богъ
ѣ опрѣдѣли да живѣе и да плава у во-
дѣ-тъ. Опрѣдѣли ѣ още творецъ-тъ да
види у водѣ-тъ и за туй кристаливидна-
та леща на око-то ѣ направена бы об-
ла за да може да види у водѣ-тъ. Ако
ный който живѣе въ въздухъ-тъ има-
мы очи подобны на очи-тъ на рыбѣ-тъ
щѣхмы ся лишава отъ всички-тъ хубости
на природѣ-тъ; зрѣніе-то ни щѣше да

ся смущава. Какъ можемъ инакъ да ка-
жемъ право-то на тѣзи разлики, ако не
припознаемъ намѣреніе-то на еднѣ все-
силнѣ благодѣ?

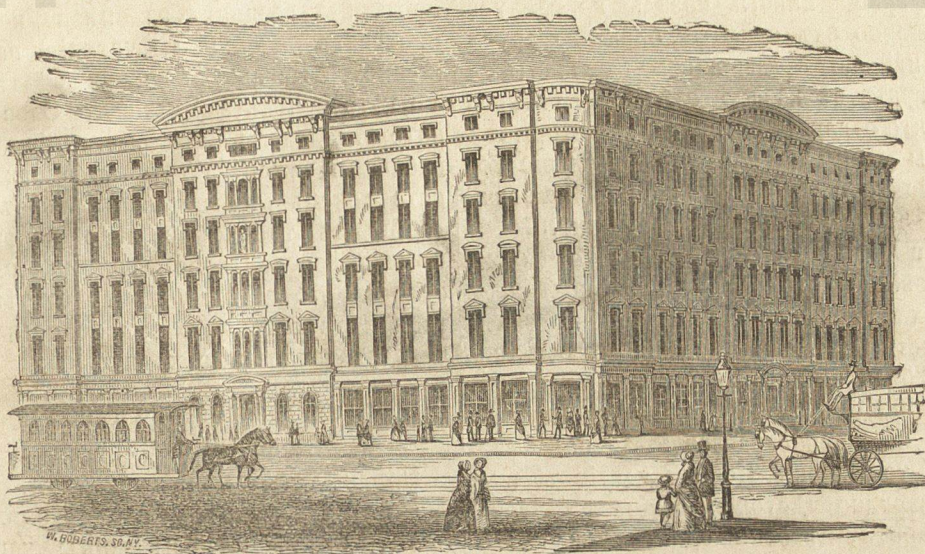
Когато прочутый Хумболтъ видѣ единъ
великолѣпенъ орелъ че летеше по редкый-
тъ въздухъ който покрыва най высокы-тъ
верхове на Андїи-тъ (гольма планина въ
южнѣ Америкѣ), заблѣжи че крѣпость-
та и дължина-та на крылѣ-тъ му ся спо-
срѣщахъ съ величинѣ-тъ на тѣло-то му;
и възможе още да разумѣе че такова ле-
тѣніе можеше да е слабо ако тѣло-то
му, какго тѣла-та на другы-тъ птицы,
нѣмаше шупкы пълны съ въздухъ, и не
бѣше съставено отъ кости достозабѣ-
лѣжителны заради хралупость-тъ и крѣ-
пость-тъ имъ. Това свойство въ напра-
вѣ-тъ на птицы-тъ много ясно показва
едно намѣреніе. Начинъ-тъ още на чрево-
носеніе-то имъ ако бѣ подобенъ съ он-
зи на четвероножны-тъ, летѣніе-то на
майка-тъ щѣше често да ся възбранява
и на дълго врѣме; но тежина-та на едно
яйце не причинява никакво възбраненіе
въ летѣніе-то на птица-тъ по въз-
духъ-тъ.

ПРИЛѢЖАВАЙ.

Нито единъ человекъ не чака да му ся
отвори работа, отъ която да спечели
изведнѣждѣ огромно количество пары, че
тогази да ся залови да работи, а догдѣ
не вижда такава печалъ да стои празенъ.
Обогатяваніе-то не става изведнѣждѣ, а
постепенно. Навѣрно ся обогатява онзи
человекъ, който захваща отъ малко, у-
множающъ прѣдпрїятїа-та си сѣразмѣрно
съ умноженіе-то на капиталъ-тъ си, а не
онзи, който чака съ едно ударваніе да
стане Родшильдъ. Человекъ съ капиталъ-
тъ винагы може по лесно да спечели, отъ
колкото человекъ безъ капиталъ. Турс.
Послов. *дамлая, дамлая Гюль омуръ.*

—Наполеонъ Великий едно врѣме влезълъ
въ еднѣ много голѣмѣ и украсенѣ църквѣ
и видѣлъ тамъ дванаесетъ голѣмы сребрѣни
истуканы (статуи) “Що сѣ тѣзи?” попы-
талъ Императоръ-тъ. Тѣ сѣ дванаесетъ-
тъ апостоли,” былъ отговоръ-тъ. “До-
брѣ отговорилъ Императоръ-тъ, снемѣте
гы, та гы стопѣте а отъ тѣхъ пары да
направите и нека обыкалятъ и правятъ до-
бро както правяше Господаръ-тъ имъ.

БИБЛЕЙСКИЙ-ТЪ ДОМЪ, ВЪ АСТОРЪ ПЛЕЙСЪ, НЮ-ІОРКЪ.

BIBLE HOUSE, Astor Place, New York.

Едно отъ най голѣмы-тъ и най забѣлжителны здания въ голѣмый-тъ градъ Ню-Іоркъ въ Америкѣ е Библиейскій-тъ Домъ, или Книгопечатница-та на Американско-то Библиейско Общество. Това заведение стои въ едно централно и отлично мѣсто което ся називава Асторъ-Плейсъ (или Асторова Пяца) споредъ името на единъ много богатъ человекъ Г. Асторъ, който бѣ основатель на знаменитѣ-тъ Асторовѣ Библиотеки, най богата-та и най пълна-та библиотека въ Америкѣ, и която е близу при това мѣсто.

Американско-то Библиейско Общество е едно благотѣльно общество поддържащо отъ самоволно-то спомоществованіе на частны-тъ Христіани които сѣ ревнители за распространяваніе-то на Священно-то Писаніе. Основаніе-то му бѣ въ лѣто 1816. Въ петдесетъ-тъ години отъ какъ ся е основало общество-то е пріяло отъ спомоществованія-та и отъ продажбы-тъ на книги-тъ до 10,847,854 доллара, които правятъ близу до два и половина милліона лиры Турскы.

Въ това врѣме издало е близу до двадесетъ и три милліона екземпляри отъ Священно-то Писаніе въ повече отъ *петдесетъ* разны язицы, както на примѣръ. Англійскы, Нѣмскы, Френскы, Испанскы, Италианскы, Португалскы, Галскы, Ирландескы, Голландскы, Данскы, Шведскы, Латинскы, Славянскы, Българскы, Греческы, Еврейскы, Полскы, Русскы, Естонскы, Маджарскы, Финскы, Сирійскы, Арабскы,

Китайскы, Индійскы и пр. и пр. (*)

Въ това заведение постоянно ся занимаватъ около четиры стотинѣ души работници. Двадесетъ и двѣ голѣмы пародвижны макины непрѣстанно исхвърлятъ чистопечатанны-тъ листове на Слово-то Божіе въ тѣзи различни язицы. Въ единѣ широкѣ одаѣж окачатъ тѣзи листове да ги сушатъ; послѣ ги нареждатъ въ нѣколко много силны и искусны водотелателны тискове (менгемы) въ които слѣдѣ като стоятъ 10 или 12 часа врѣме уравниватъ ся и оглаждатъ ся. Послѣ ги отнасятъ на другѣ единѣ дългѣ одаѣж дѣто сѣдятъ прѣдѣ масы нѣкои 70 или 100 жены и момы, всичкы много чисто облѣчени, които прииматъ онѣзи листове и сѣ голѣмо искусство и единѣ бързостъ за чуденіе сгъватъ ги на форматы-тъ споредъ голѣмина-тъ на книгѣ-тъ. Послѣ въ другѣ единѣ одаѣж пакъ момы или жены ги събиратъ въ книги и ги зашиватъ. Отъ тамъ книгоvezачи-тъ ги зематъ въ другѣ единѣ одаѣж, отъ който книги-тъ излѣзватъ готовы за сандѣцы-тъ и за испращаніе на далечны-тъ мѣста по свѣтъ-тъ.

Така въ едно-то здание всичкы-тъ разны дѣйствія въ книгопечатаніе-то ся извършватъ, и бѣла-та хартія която ся дър-

(*) Англійско-то Библиейско Общество бы основано прѣди Американско-то и за това е имало още по пространно дѣйствіе. Двѣ-тъ тѣзи общества нищо друго не печататъ освѣнь Священно-то Писаніе безъ никаквы притурки. Число-то на разны-тъ язицы въ които ся е издавало Св. Пис. отъ тѣзи двѣ общества наедно стига почти до 200.

жи въ най горній-тъ *катъ* на здание-то не ся враща никога назадъ но слѣзува постепенно отъ единъ-тъ одаѣж до другъ додѣ най сетѣ съвършени-тъ книги ся натоварятъ въ коля-та отъ пѣтны-тъ врата които отворятъ на единъ отъ четиры-тъ голѣмы улицы на които стои здание-то. (Здание-то е четвъроуголно и обима всички-то мѣсто между четиры улицы).

Това здание ся е направило съ едно иждивеніе отъ сто хиляды лиры, които пары бѣхъ събрани за тѣзи особни цѣль отъ частны спомоществованія безъ да сж употребили за това нѣкои отъ редовны-тъ спомоществованія, дадени за печатаніе-то и распространяваніе-то на Священно-то Писаніе. Понеже здание-то има едно изрядно мѣстоположеніе за търговскъ работъ, нѣколко одаи вѣтрѣ които не сж нуждни на общество-то даватъ ся съ кырѣж за единъ добръ цѣнъ и така има единъ приходъ довольно значителенъ щото отъ него ся подържватъ чиновницѣ-тъ, като писари, касіеринѣ и други безъ да земѣтъ отъ спомоществованія-та.

Благодареніе на трудове-тъ които сж полагали ревнители-тъ на Божіе-то Слово, невѣрвамы да има въ Българіѣ много градове или села дѣто не сж чули за онѣзи общества едно-то въ Англіѣ и друго-то въ Америкѣ които ся трудятъ за просвѣщеніе-то на всички-тъ народы съсъ Слово-то Божіе. Казвамы почти всички Българи сж чули за тѣзи милостивы общества, ако и всички не сж разбрали много за дѣйствія-та имъ нито за цѣль-тъ на благодѣтелни-тъ спомоществователи, които имъ помагатъ съсъ спомоществованія-та си да даватъ така съ умѣренъ цѣнъ (и по нѣкогашъ на съвсѣмъ бѣдны-тъ, и безъ пары) многоцѣнни-тъ тѣзи книгѣ на толкози разны народы въ толкози языцы по свѣтъ-тъ. Нѣкои си, на които не имъ понася никакъ четеніе-то на Божіе-то Слово, мѣчатъ ся да докаратъ въ подозрѣніе трудове-тъ на тѣзи общества въ умове-тъ на по просты-тъ отъ народа, но благодаримъ Бога че по помного-то ги оцѣняватъ и че повечето сж съгласны въ това ако не сж въ друго нѣщо, че распространяваніе-то на Священно-то Писаніе не може да бѣде врѣдительно, а напротивъ ще бѣде полезно на всякой народъ. Видѣли сме съ любопытство и съ благодарность по нѣкогашъ какъ

разсѣжда природно-то здравомысліе на простыйтъ селянинъ за онѣзи които ся противятъ на общо-то четеніе на Священно-то Писаніе въ говоримый-тъ языкъ. То като е чулъ за Божіе-то Слово че е като огледало, въ което человекъ ся огледва и вижда какъвъ е; а пакъ че е като фенеръ че осветлява пѣть-тъ на человекъ-тъ, той добръ знае какъвъ ще бѣде тойзи който не рачи да гледа въ огледало-то и какви ще да сж тѣзи които не струватъ *жасъ* отъ фенеры, а обичать въ тъмнотѣ да ходятъ.

СЛАВЯНСКИЙ И БЪЛГАРСКИЙ НОВЫЙ ЗАВѢТЪ.

Прѣди малко пристигнахъ въ Цариградъ, и отъ тука ся распроедихъ по Българіѣ, нѣкои новы книги които за красотѣ-тъ и чистотѣ-тъ на печатаніе-то и на подвързіѣ-тъ, какво и въ важность-тъ и полезность-тъ на съдържаніята имъ, надминуваъ всякъ другъ книгъ който до сега сме виждали на Българскый языкъ. Книгы-тъ сж отъ тры вида. Първа-та книга съдържава Новый Завѣтъ на Славянскый и на Българскый На лѣвѣ-тъ странѣ Старый-тъ текстъ, сжщій що ся чете въ църквы-тъ, и прѣпечатанъ отъ най ново-то изданіе което е издадено отъ Синодални-тъ Типографіѣ въ Москвѣ въ лѣто 1866; а на деснѣ-тъ странѣ съотвѣтствующій-тъ Българскый текстъ, споредъ новы-тъ прѣводъ който бѣ издаденъ за първъ пѣть въ лѣто 1866 въ Цариградъ съ иждивеніе на Англіѣско-то Библейско Общество. Така ся напѣрватъ въ единъ чистопечатанъ и свѣтлоподвързанъ книга тѣзи два языцы, за ползѣ-тъ на Священници-тъ, на учителя-тъ и на ученицы-тъ и на общы-тъ народъ, който иска да испытва Св. Писаніе и да ся обучава въ матерный-тъ си языкъ както и въ старый-тъ си бащинъ языкъ.

Освѣтъ тѣзи голѣмѣ книгѣ има и Славянскый-тъ и Българскый-тъ на особны книги за ползѣ-тъ на онѣзи които разумѣватъ или желѣтъ само единый-тъ языкъ.

Тѣзи книги сж всички печатаны отъ электротипически (галванопластны) плочета, единъ новъ видъ стереотипъ, направени въ Библейскый-тъ Домъ на Американско-то Библейско Общество въ

Ню-Йоркъ, за което сме писали въ единъ другъ стълпъ въ тойзи брой.

Продаватъ ся съ такъвзи умфреннѣ цѣнѣ, която е сходна съ милостивѣ-тѣ цѣль на Общество-то и споредъ който можемъ да ся надѣмъ всякой желатель за Слово-то Божіе да може да ся снабди съ тази драгоцѣннѣ книгѣ.

Ето чрѣзъ Божіе-то Провидѣніе, благополучно ся е свършилъ трудъ-тъ за който списатель-тъ на това прѣдпріе дълго-то пътуваніе до Америкѣ и отсѣтствува прѣминѣлѣ-тѣ годинѣ отъ работѣ-тѣ си въ Цариградѣ. Тойзи трудъ на стараніе-то си прѣдлагами прѣдъ Българскій-тъ народъ съ искренни молитвы къмъ Всемиловитаго Бога, който е далъ на чловѣцы-тѣ това откровеніе на волѣ-тѣ си, дано Той благослови четеніе-то на тѣзи книги за душевнѣ-тѣ ползѣ на всякого който ги чете.

ЗА ДѢЦА-ТА.

ПО ЕДИНЪ ЧАСЪ НА ДЕНЬ.

Имаше едно четиринадесетъ годишно момче, чиракъ при единъ сапунарь, и всякой день бѣше принудено да работи на много тежкѣ работѣ. Но съ всички тѣзи прѣпятствія момче-то намѣрваше врѣме да ся учи; седмъ години слугува на господарь-тъ си додѣ искара срокъ-тъ на врѣме-то за което бѣше вързано съ условіе да сѣди при него, а като излѣзе отъ тамъ на двадесетъ единъ годинѣ до толкозѣ бѣ сполучило щото учитель да стане, и послѣ станѣ отличенъ за высоко-то си ученіе.

Пытате ли мя какъ можѣ той така да сполучи? Да ви кажѣ. Той тури рѣшеніе-то да не прѣмине ни единъ день безъ да чете нѣщо. Той четеше редовно всякой день по единъ часъ само. Има ли нѣкое сиромашко момче между читатели-тѣ ни дѣто не бы могло поне единъ часъ на день да намѣри за четеніе? Не вѣрвамъ да има.

Сега направѣте смѣткѣ, колко часове врѣме е чело онова момче въ теченіе-то на седмъ-тѣ години? Въ седмъ години има 2,555 дни, и по единъ часъ на день правятъ толкози часове. Ако смѣтнемъ за школскій-тъ день, (сирѣчь че единъ ученикъ въ училище-то чете) по *осмъ часа*, което е обыкновенно-то, тогази

имамы отъ толкози часове 310 дни, почти 45 седмицы, или 11 мѣсецы, равно съ единъ цѣль годинѣ ако бѣ ходило на училище-то.

Ето, дѣца, економія. Ето, единъ начинъ съ който и най сиромашко-то момче може да ся учи. Но ще каже ли нѣкой, "Отъ дѣ да намѣрихъ азъ книги?" Отговарямъ, "Покажи ся трудолюбиво, и ревностно за четеніе, и вѣрвамъ че ще намѣришь срѣдства и книги да земешъ. Пакъ ако съвсѣмъ неможешъ да си купишь ще намѣришь нѣкои благородни съотечественници, да даватъ книги на заемъ да ги четешъ.

Надѣваме ся нѣкое врѣме да видимъ въ всякой градъ въ Българіѣ до има по единъ *общъ библиотекѣ* дѣто ще ся намиратъ книги за тѣзи цѣль. Ученици-тѣ който излѣзватъ отъ училище-то и не имъ трѣбать вече книги-тѣ отъ които сѣ сѣ учили, тогазъ могатъ, които обычатъ, да ги оставятъ въ такъвзи общи заведенія за ползѣ-тѣ на сиромасы-тѣ които нѣматъ срѣдства нито на училище-то да ходятъ нито книги да купуватъ, пакъ и и по богати-тѣ като видятъ ревностъ-тѣ на читатели-тѣ ще ся побудятъ да купятъ още.

Помнѣте тойзи простъ урокъ колко голѣмо нѣщо може да ся върши само съ единъ часъ на день, и не дѣйте загубва златно-то си врѣме въ бесполезны игры и веселбы.

ЗА ГРОБИЩА И ПАМЯТНИЦЫ.

Еллини-тѣ погребвахъ мъртвы-тѣ си изъ възъ градъ-тъ, общо отъ страны-тѣ на народны-тѣ пѣтища, за да ся не допирѣтъ до мъртвы-тѣ и да ся омърсватъ, нито да имъ досажда зловоніе-то на мъртвы-тѣ. Но по нѣкога ги заравяха на нѣкои высокы мѣста въ градъ-тъ. Това бываше за особнѣ честь която ся даваше на знаменити-тѣ дѣто сѣ слугували на отечество-то си.

Ликургъ дозволи на Лакедемонцы-тѣ да погрѣбватъ умрѣлы-тѣ си въ градъ-тъ и найвече около храмовѣ-тѣ. Въ първы-тѣ години гробища-та на Еллины-тѣ сѣ были траповѣ изровени въ земѣ-тѣ, называемы *подземлицы*; а въ подирни тѣ години ги постилахъ и съ каменіе и покрывахъ ги съ куполъ (кубе). Върхъ гробъ-тъ възривахъ купъ съ църстъ, кой-то ся казваше *насыпъ* и *блѣтъ*. Камен-

ны-тъ гробища ся изглаждахъ и исхубавявахъ съ голѣмъ хитрость, за туй ся выкахъ *дѣланы гробища*.

Украшения-та на гробища-та бѣхъ много разнообразны: сирѣчь стѣлпове на които издѣлывахъ надписи, които явявахъ домородіе-то и добродѣтели-тъ на умрѣлый-тъ. Подобія които изражавахъ характеръ-тъ на чловѣкъ-тъ: както за примѣръ върху гробъ-тъ на Диогена бѣше издѣлано куче; на Архимеда кругъ и валъ и пр. А понеже намѣрение-то на таквыи бѣше да направятъ вѣчень поменъ-тъ на умрѣлый-тъ казвахъ ся Поменници, Памятници, Могилы. Молитвы ставахъ отъ пріатели-тъ имъ да имъ не тежи прѣстъ-та която е врѣхъ тѣхъ.

Освѣнь тѣзи гробища, които обимахъ кости-тъ на умрѣлы-тъ, по нѣкогы въздигахъ и почитателни памятници называемы Празногробія, защото не обимахъ нищо. Отъ тѣхъ нѣкои ся въздигахъ въ честь на погребены другадѣ — а други за честь на лишены-тъ отъ погребение, на които души-тъ, вѣрвахъ тѣ, ся скытахъ въ окаянство 100 години, ако не ся въздигнеше таквъо празногробіе за тѣхъ. Выкахъ душъ-тъ на умрѣлый-тъ съсъ спомянуваніе на име-то му три пѣти, и молахъ ѿ да вѣзе въ гробъ-тъ.

ЗА ДАФИНЬ-ТЪ.

Дафинъ благороденъ ся выка онова красно и приснозелено дърво, което расте въ Гръцїѣ саморасло, или заради хубость-тъ му въ много градины го обработватъ. Това дърво расте и на много южны страны както въ южнѣ Македонїѣ, Италїѣ, Испанїѣ, и въ нѣкои страны на южнѣ Францїѣ. Всичко-то на речено-то дърво цвѣтъ-тъ, листіе-тъ и плодъ-тъ сѣ ароматически (меризливы). Листіе-тъ на дафинъ-тъ сѣ потрѣбни като меризма по домово-тъ както по нѣкогы въ лекарство-то за меризливы мехлемы. Плодъ-тъ на това дърво ся выка дафиновы зърна които иматъ въ себе си зелено масло, и то ся изважда изъ плодъ-тъ съ истискуваніе. Масло-то дафиново освѣнь дѣто е потрѣбно да ся туря въ мехлемы, потрѣбно е мазаніе-то му да варди и космы-тъ да не падатъ.

Това дърво имаше голѣмо знаменованіе въ древны-тъ народы. Листіе-тъ и цвѣтъ-тъ ся давахъ на побѣдители-тъ и сти-

хотворцы-тъ въ подвижы-тъ като въздѣяніе—като показателство на похвалъ, и на побѣдѣ, и за това ся нарекохъ побѣдители-тъ Дафиносно.

Дафинъ-тъ бѣше посвященъ на Аполлона (идолопоклоннический богъ), и самъ Аполлонъ бѣше нахытенъ съ дафиновъ цвѣтъ, за това ся нарече дафиносецъ.

Онѣзы които искахъ да пытатъ прорицалище то (идолопоклоннический монастырь) въ Делфы (градъ) нахытваха ся съ дафиновъ цвѣтъ и листа, и жрецы-тъ както и сама-та Прорицателка дѣвчеше понапрѣдъ дафиновы зърна за да дойде послѣ въ изстъпление. На стихотворцы-тъ давахъ дафинъ като награда; и вѣнцы дафиновы давахъ на побѣдители-тъ по диръ дохожданіе-то имъ въ область-тъ бащинъ имъ; а още и писма-та, въ които възвѣщавахъ на пріатели-тъ и роднины-тъ си благоугодны извѣстія бывахъ вѣнчаны съ дафиновы цвѣтове и листа.

Дафиновы листа хвърляха въ огнь-тъ и отъ пуканіе-то което ставаше отъ тѣхъ, проричахъ какво имаше да стане въ бѣдѣ-то. Иконы-тъ на родители-тъ и прародители-тъ си кытѣхъ съ вѣнцы и кыткы отъ дафинъ. Надъ портѣ-тъ на самодържцы-тъ имаше икона отъ Дафинъ като бѣдѣтъ на благополучіе и на славъ.

Овоція-та на миртъ-тъ (видъ отъ хвастъ) и на дафинъ-тъ бѣхъ уприличены да ся прави отъ тѣхъ нѣкакво вино за увардуваніе на здравіе-то, и листа-та на дафинъ-тъ бѣхъ познаты като цѣръ срѣщу пїянство-то: така и дърво-то дафиново бѣше познато като прѣдупазително и безопасно срѣдство противъ молнія-та.

ПЫТАНІЯ ОТЪ СВ. ПИСАНІЕ.

78. Кой ся моляше да не стане богатъ? Защо така ся моляше?
79. Кой Римскый войнъ свидѣтелствова за Божество-то на Исуса Христа?
80. Кой чиновникъ бѣ който ся почуди като чу Св. Павла да говори грѣкы?
81. Колко примѣри има въ Св. Писаніе дѣто воды-тъ сѣ были чудотворно раздѣлены?
82. Кой ся скри когато щѣхъ да го направятъ царъ?

Притежатель на вѣстника и на печатницѣ-тъ
А. Минасіанъ, у Джамаъ-ханъ.